

Ḥas

Latweefchu draugs

no ta 1839ta gadda.

Ḥa fchahs lappas fauz,

fo pa to gaddu miḥkeem Latweefcheem par preeku un mahzibu,

ar

zittu tapatt Widsemmes Ḥa Kursemmes mahzitaju palihgu

irre lizzis drikkelt

Herrmann Trey,

Mihges pilfatâ wezzakajs mahzitajs pee Fahna-basnizaḥ, dwehsetu gans teem nabbageem
Zurga-muischâ, beedris teem Latweefchu wallodas fehpejeem u. t. j. p.

Rihgâ

drikkeltis pee W. F. Hâcker, zeenigas rahḥs grahmatu-drikketaja.

1839.

L. V. B.
No. in. 368.300.

8

61

Brihw drikkelt,

peh3 tahm eefsch likkumeem nospreestahm sinahm.

Rihgâ,

No juhrnalla3 gubbernementu augsta3 waldischanas puffed:

tai 27. Dez. m. deenâ,
1839tâ gabbâ.

Dr. C. E. Napiersky.

Tas Latweefchu draugs.

1839. 5 Janwar.

Ima lappa.

Jaunas sinna s.

Is Katlakalna draudses, Rihges rahts walsti. Muhfu wezs fkolmeisters un Festeris J. E. Christien (Kristihn) wahrda, kas jau preekšč dauds basnijahm Widsemme un Kursemme deesgan labbas ehrgeles irr taifijis, wehl ar ween ne apnizzis sawu darbu strahda. Nu patt winnam atkal jauna ehrgese palikke gattawa, kam 7 registerei, un fo labpraht kahdat kristigai draudsei gribb pahrdoh.

Is Laudones. (14ta Dezemberi 1838.) — Irv pee mums, zaur Deewa schehligu paligu, bihbeles-beedriba eezelta un mehš pagahjuschâ Jahna deenâ pirmus bihbeles-fwehtkus, fluffâ buhschanâ un preekâ, sawâ starpâ turrejam. — Pehr'n', ruddens-laikâ, kad muhfu mahzitajs jaw daschahrt bihbeles-beedribas waijadribu usrahdijs un us tahdu fabeedroschanu bija skubbinajis, winsch sa-fauze zittus gohdigus fainneekus un jaunektus, winneem wissu to leetu isfkai-droja un tohs jautaja: "Woi teem gan labprahtiba buhtu, par bihbeles-beedribas kohpejeem palike un kâ tahdi sawu usnemtu darbinu, ar preeku, lihds nahwei strahdah?" — Kad schee lautini no wissas firds to usnehme un fohlija, tad mahzitajs tohs paschus wissai draudsei kâ bihbeles-beedribas kohpejus dewe sin-namus. — Nu mihlestibas-dahwanas eeksch naudas tikke krahtas un katrs pree-zigs dewejs dabbuja, par apleezinaschanu sawas dahwanas, weenu sijniti, kam usrakstitee tee wahrdi ta Apustuta: "Reem. XII. 13. Nahzeet paligâ tai waijadribai to fwehtu!" — Tik muhfu bihbeles-beedriba bija eezelta, mehš arri Rihgas bih-beles-beedribai sinnu laidam, un to paschu luhdsam, lai muhfu fabeedroschanu apstiprinatu, — ir Deewu lihds ar mums peeluhgtu, lai winsch muhfu wahju buhschanu stiprinatu un muhfu eefahktu darbu us weiflu un preezigu gallu we-stu! — Rihges bihbeles-beedriba atbildeja, ka tas winnai par leelu preeku, ka muhfu starpâ, pee Widsemmes rohbescheem, bihbeles-beedriba eezelta, — wehleja mums wissadu Deewa schehlastibu un fwehtibu, — suhtija mums 20 Latweefchu un 5 Wahzeefchu jaunus derribas par dahwanu, lai muhfu usdsichschana pee eefahk-ta darba waitotohs, un apfohlija mums arri us preekšč' sawu mihligu peepali-gu. — Sraupes-Raunas bihbeles-beedriba, dabbujusi dsirdeht pahr muhfu jaunu beedribu, ar mihlestibas steigchanu un ar preezigu garru tai par dahwanu 30 Latweefchu jaunus derribas suhtija, — lai ta zaur ta Kunga schehlastibu stipri-natohs un peeaugtu, Deewam par patilfschanu, — tizzigeem par preeku, — few

paschai par baggatu swehtibu eelsch wiffadahm debbes mantahm. — Bet muhsu beedriba arri, zif spehdama, sawu rihta-darbu, ar usdsichschanu un neapnikkusi irr strahdajusi. — Pee tahs paschas taggad peederr 553 beedri, wiffuwairak no Laudones draudses un Laudones walsts, — starp scheem arri zitti Wahzeefchu draudses-behrni, — ir fahdas dahrgas dwehseles no nahburga-draudsehm. — Mehs no zshas Nowembera deenas pehrnaja gadda lihds pagahjuschai Zahna deenai 59 rublus 13½ kapeikus fudraba naudas effam sakrahjuschi. — No scha krahjuma effam eenahkuschi 35 Latweefchu jaunns derribas par 16 rubleem 80 kapeikeem fudraba naudas un pirkuschi 40 no tahm grahmatinahm, fo sau3: ta mahziba ta Kunga Jesus Kristus, ka mahzitajs tahs paschas, kad seema brauks behrnus klausicht, zitteem mihteem behrneem, kas dsinnuschees us Deewa wahrdu lassichanas, par usmohdinaschanu, no bihbeles-beedribas pusses, warr dahwinacht. — Tahs grahmatikas makfa 9 rubl. fudr. naudas un ta muhsu beedriba no sawa krahjuma pa wiffam 25 rubl. 80 kap. fudr. n. irr isdewufi; — tad nu atlikke us nahkamahm deenahm wehl 33 rubl. 33¼ kap. fudr. n., par fo jaw effam swehtas grahmatas eegahdajuschi. — Swehtas grahmatas pa wiffam muhsu beedribai no eefahkuma lihds pagahjuschai Zahna deenai irr bijuschas 92 jaunns derribas; — prohti 35, fo paschi pirkuschi, — 25, fo no Rihgas beedribas dabujam, — 30, fo Raunas beedriba dahwinaja un 2, kas no aisphehnajahm mihlestitas dahwanahm is swehchahm draudsehm atlikke. — No schahs mantas lihds Zahna deenai 35 jaunns derribas bes makfas, — 8 par lehtu naudu effam isdewuschi un Zahna deena wehl 19 par mihlestitas dahwanu zittahm sinnamahm dwehselehm isdallijam. Tad 62 bija isdohtas un 30 jaunns derribas wehl atlikke, no kurrahm pehz-laika jaw arri isdohtas tahdahm dwehselehm, kam falke pehz dsihwibas-maises. — Kamehr muhsu mahzitajs mums par dwehseles-gannu, winsch jaw sawa piemā ammata-gadda swehtas grahmatas, fo no zittahm bihbeles-beedribahm draudsei bija isluhdsis, irr isdallijis. — 1836ta gadda un pehrnaja gadda fahkuma, wiffuwairak starp mahzibas behrneem, eelsch abbahm draudsehm, irr isdallitas 3 bihbeles un 37 jaunns derribas; — ja nu schahs peeffaita pee tahm, kas kamehr muhsu bihbeles-beedriba pastahw irr isdahwatas, — tad eelsch diwi gaddeem 3 bihbeles un 99 jaunns derribas draudses widdu irr eenahkuschas. — Lai nu schahs debbes balsis arri muhsu draudse, ka flussi Deewa mahzitaji, tahs zeetas firdis at-mihstina, — tohs drohschus mohdina no grehku-meega, — tohs wahjus stivrina, — tohs behdigus eepreezina, — tohs nesinnatajus us atsichschanu wedd un ta eelsch fauschu firdim to Deewa walstibu tahs tizzibas, mihlestitas un zerribas wairo un dibbina. — Tahds spehks irr teem Deewa wahrdeem, fur tee no laudim basniza ar atwehrtahm aufim tahs sapraschanas teef fanemti un mahjas no wezzeem un jauneem ar usdsichschanu lassiti, — ka arri tas swehts Pahwils apleezina: "Das ewangeliums der weens Deewa spehks par pestichanu katram, kas tizz." — Ta nu sinnu dewuschi pahw muhsu bihbeles-beedribu, wianns fahkumu un darboschanu, ir mas fo gribbam peelikt pahw muhsu pirmeem bihbeles-swehtkeem. — Kad pagahjuscha Zahna deena, no rihta, draudse muhsu mihta basniza bija fanahkusi un mahzitajs par ewangeliumu spreddiku teize, — tad winsch is ewangeliuma usrahdija, — ka mehs, ta ka Zakari-

jafa un Elisabetes raddi preezigi winnâ nammâ fanahze, arri preeka=pilni sawâ basni-
 zâ bijam fanahkufchi; — tee preezajahs, ka Deews wezzakus ar dehlinu swehtijis, —
 mums ja preezajahs, ka tas Kungs muhs ar bihbeles=beedribu apfwehtijis. — Tee
 preezajahs ar pasauls=preeku, us sawu wahju, zilwezigu prahtu stihwedamees un
 Deewa wahrdeem pretti turredamees; — mums japreezajahs, tà kâ Zakarijas, ar
 fwehtu preeku. — Mums saws preeks jaapleezina Deewam zaur to, ka mehs, tà kâ
 Zakarijas, winna wahrdu wehrâ leekam, to fargajam un pehz ta dshwojam, — ka
 mehs, tà kâ Zakarijas, mohdrigi garrâ un allasch gattawi us teifschanahm un pee-
 luhgfschanahm effam, — tadeht, ka tas Kungs ir muhs peemelejis un pestijis, — ta-
 deht, ka winsch sawas stipras sohlifchanas ir pee mums peepildijis, muhs weennotat
 pestidams no garrigas tumfibas un grehku warras, un to itt fewischki taggad no jau-
 na darrihs zaur muhsu bihbeles=beedribu un winnas darboschanu, zaur ko muhsu
 draudse baggatigi eenahks to sohbini ta Garra, to fwehtu ewangeliumu, ar ko
 pretti jakaujahs tai wiltigai pasausei un muhsu paschahm meefigahm kahribahm us-
 grehkeem. — Mums Deewam saws preeks jaapleezina zaur to, ka mehs, tà kâ
 Zakarijas sawu dehlinu kohpe ar tehwa-mihlestibu, ir sawu bihbeles=beedribu ar
 deewabihjigu mihlestibu kohpjam, — lai ta, zaur Deewa schehsodamu fwehtibu, pee-
 aug un stiprinajahs, tà kâ arri zaur winnas darboschanahm tam Kungam Kungam
 tas zelsch us dauds kauschu firdim, muhsu widdû un zittur, tiktu fataifhts un tas
 aufeklis no augstibas ar sawu jauku gaischumu atspihdetu teem, kas arri muhsu drau-
 dsê fehsh tumfiba un nahwes ehnâ tahs besdeewigas buhschanas. — Kad spreddikis
 bija fajzihts un Deewa kalposchana beigta, tad mahzitajs draudsi us kahdu brihdi at-
 laide. — Pehz pussitudas, kad atkal wiffi basnizâ bija fanahkufchi, no draudses-
 skohlneekem, us tschetrachm balsim, ta dseefma: "Dseedast tam Kungam u. t. pr.,"
 tikke dseedata; — tad mahzitajs draudsei pilnigu un skaidru sinnu pahr bihbeles=bee-
 dribahm un winnu darboschanahm wirs wiffas plattas pasauls dewe, turklast us-
 rahdidams, ka zaur bihbeles=beedribu ta Kunga wahrds teel peepildihes, ko winsch
 sawâs zilweka deenâs us teem laudim runnaja: "Ta debbesu=walstiba irr lihdsâ rau-
 gam, ko weena seewa nehmufti, fajauze starp trim puhreem miltu, teekams wifs fa-
 ruhge." — Ta bihbeles=beedriba irr lihdsinajama tai seewai, — tas ewangeliums
 tam raugam, un wiffi zilweki wirs semmes teem trihs puhreem miltu. — Ta bihbeles-
 beedriba wiffuwairak us to irr palihdsejufi, ka gan drihs weens no teem trihs puh-
 reem miltu irr faruhdsis; — jo dauds ne truhkst, tad jaw ta trescha dalka no wiffseem
 zilwekem wirs semmes buhs par kristiteem zilwekem palikufchi. — Lai Deews nu
 arri palihds, — ka wiffi tee, kas irr kristiti un wehl taps kristiti, paleek par ihsteneem
 kristigeem lautineem, — par Deewa behrneem, — par mantineekem tahs muhschigas
 dshwofchanas un lai winsch muhsu jaunai bihbeles=beedribai to pirmu mihlestibu us-
 turr! — Nr tahdu wehleschanu mehs sawus bihbeles=swehtkus beidsam, to paschu
 mehs arri sawai taggad rakstitali sinnai par galla=wahrdu peeleekam, — turklast sawâ
 firdi to dseefmu skaitidami, ar ko bihbeles=swehtkôs laudis tikke atlaisti: "Nahzi,
 nahzi, mihlajs Kungs, atnahzi!" Amen. — .....dt.

Is Zillikau pilfata, Pruhfchu semmê. Tur ne fenn seewa, kas jau
 dauds gaddus kôhti bija wahrguse, pascha sawa daktera preekschâ, trihs dshwas

un diwas nosprahguschas wardes iswehme. Winna preeksch gaddeem tumfâ augstu uhdeni bija eedsehruse, bet pahrwehli nomannijuse, ka winnai dseerohit itt kâ garras glohtes bija eelihduschas zaur rihflu.

Is Parishes. Sprantschu semmes seemela puffê tannî masâ pilfati-nâ, fo fauz: Bescheppe, dshwoja weenâ istabâ kohpâ wihrs: Mahrtin Ahlink, un feewa: Zaseppihne Desahger. Abbi gauschi mihloja funnus un tohs leelâ pulkâ pee few turreja, kaut gan tee winneem ne waijab seja par mahjas sar-geem. Ne fenn wihrs, peedsehrees nahzis mahjâs, gulleja gultâ, kamehr funni sawâ starpâ neganti sahze reetees un ihpaschi diwi leeli weens ohtrant tif zeeti eefohde, ka feewa ar rungu preekrehje, winnus griibedama ischhirt. Bet schee sawâ leelâ dusmibâ abbi winnai fritte wirfû, un winnai faklu kohde zaur. Par nelaimi weens sohbs winnai arri bija gahjis zaur fakla leelu affins-dshhli un jau pehz 24 stundahm ar winnu bija pa gallam. Behrni, kas tur bijuschî klah, teefas preekschâ istahstijuschî, ka tas wihrs peedsehruschâ prahstâ woi no eenaida funnus pats feewai rihdijis wirfû. Tapehz winnu nehme arri zeeti, un ja teefs, fo behrni isfazzijuschî, winnu fohdih, kâ pelnijis.

Peetizziga semneeka dseefmira jaunu gaddu sahfoht.

1. Jau atkal jaunais gads irr klah,
Un steidshs muhs apfweiznahit
Gan, slawehts Deews! spirgts warrunahit
Tam pretti, un to lustigs sahlt.
Naw raifu man, kas firdi speesch,
Ne weens no manneem baddu zeesch.
2. Gan pagahjuse waffara
Mums leefas puhles darrija:
Slapfshs laiks ne wiltoht usnahze,
Un plawas, druwahs pahrpluhde;
Un kad wairs ne prattam fo sahlt,
Tad steidshs Deews palihgâ nahit.
3. Un reds! mans lauzinshs dewe man,
Ka warram glihshî pahrtitt gan;
Ir kunga daku atbehru
Un magashni pildiju;
Arr' wehl preeksch ihsta nabbaga
Man atleek kahda teefina.
4. Arr' krohnim dewu, maksaju,
Fo praffia pehz ltkumu.
Kai gauschi gan apraudajohs,
Kad dehlam kritte, salbatâs
Alseet. — Tak tas bij' Deewa prahstâ!
Ar to es arr' apmeerinahit.
5. Gohds Deewam! Ar ta palihgu
Atmettu pohsta brandwihnu;
Kaug', nu darbs weizahs labbakt,
Wehs pahrtikkuschî brangakt;
Daschs gruhiti pelnihs rubulis
Nu weffels kullê palizzis.
6. Tâ Deews irr wiffur lihdschis,
Ka taggad, gaddu pabeidshs,
Atshstu, ka, fo darrijis wiahshs,
Irr labbi darrihts. Padohminshs
Mans irraid wahishs, — es ne spehju
Gan slaweht winna gudribu.
7. Kai jaunu gaddu sahbdami,
Sanemmamees jo zeeschaki,
No wiffa launa atkahprees
Un darriht to, fo pawehl Deews;
Tad drohshî winnu peeluhgstim
Un, kas buhs derrigs, dabbusim.
8. Ak Tehws! kas ween mums spehji doht
To, kas muhs schê warr aplaimoht,
Dohd augsteem, semmeem schehligi
To, kas teem derr, un spehziini,
Ka katris sawâ kahrtâ darr
Tâ, kâ tew arr' atbildeht warr. A. L.

Brihw drikkelt. No juhrmallas-gubernementu augstas waldischanas puffes:

Dr. E. E. Napierky.